

Bioètica (Curs 2015-2016)

1. Identificació de l'activitat docent

L'assignatura Bioètica és una matèria obligatòria del currículum de Biologia Humana que s'imparteix al quart curs. Consta de 4 crèdits ECTS. Llengües de la docència: català i castellà.

2. Coordinació i professorat

El coordinadors de l'assignatura són la professora Sonia Arribas i el professor Jordi Pérez. També la docència serà impartida pels professors Josep E. Baños, Jordi Camí, Magí Farré, Ero Jimenez, Maruxa Martínez i Anna Veiga.

3. Objectius generals

El projecte docent de l'activitat pretén que l'estudiant sigui capaç de:

1. Tenir un coneixement bàsic de conceptes, teories i problemes del camp de la bioètica.
2. Analitzar problemes bioètics.
3. Argumentar personalment sobre temes bioètics.
4. Mostrar una actitud oberta i crítica davant posicions i arguments bioètics.

4. Activitats d'aprenentatge

El curs preveu tres activitats d'aprenentatge:

1. Sessions de classes magistrals.
2. Cinc seminaris que requeriran la participació activa de l'estudiant.
3. Tres pràctiques que implicaran veure una pel·lícula amb una sessió de discussió posterior.

Els continguts de totes les activitats són susceptibles d'avaluació.

5. Avaluació dels aprenentatges

a) Mètodes d'avaluació

L'avaluació es farà mitjançant proves d'elecció múltiple (5 alternatives, 1 única correcta, descomptant els encerts per atzar), proves d'assaig de respostes curtes amb criteris objectius de correcció i proves d'assaig més llargues.

b) Tipus i nombre d'avaluacions

Hi haurà dos tipus d'avaluació: formativa i acreditativa.

1. A la meitat del trimestre es farà l'avaluació formativa prevista per la Facultat, que serà de respostes breus. Superar-la implica tenir un plus sobre la nota final.

2. L'avaluació acreditativa implica:

- a) Una prova final amb preguntes d'elecció múltiple i d'assaig curt sobre els temes tractats a les activitats programades.
- b) Les demandes requerides als estudiants en l'activitat de seminaris (assistència, participació, un esquema resum en alguns) i en les pràctiques (assistència, participació i una petita prova sobre el tema tractat).
- c) Un escrit personal (d'una pàgina) sobre un tema d'interès bioètic.

c) Contingència dels diferents tipus d'avaluació sobre la nota acreditativa final (sobre 10)

Avaluació final:

PEM	2,7
Assaig	2,7

Avaluació durant el curs:

Seminaris	1,8 (0,6 per seminari 2, 4 i 5)
Pràctiques	1,2 (0,4 per pràctica)
Escrit de reflexió	1,6 (Seminaris 1 i 3)

Superar l'avaluació formativa implica millorar la nota acreditativa final (proporcional, màxim 0,4 punts).

d) Criteris de superació i qualificacions qualitatives

Per superar l'activitat, l'estudiant **ha d'assistir, de forma obligatòria, i participar** a les sessions de seminaris i de pràctiques, ha de tenir una **nota igual o superior a 2,4 (sobre 5,4) en l'avaluació final** i ha d'obtenir una **nota definitiva de 5 o superior**.

Superar el 70% dels objectius implica obtenir la qualificació de notable, i superar el 90% dels objectius, la d'excel·lent.

Molt important:

Qualsevol tipus de còpia o plagi implica la no superació de l'assignatura. Durant l'activitat docent **no es pot fer servir els telèfons mòbils en cap circumstància**. Així mateix, **només es pot fer servir l'ordinador personal per activitats relacionades amb l'assignatura**. Qualsevol transgressió dels dos criteris anteriors també implica la no superació de l'assignatura.

e) Criteris sobre el procés de recuperació

Els estudiants que després del procés d'avaluació no hagin superat l'assignatura tindran l'opció de fer una prova de recuperació durant el mes de juliol de l'avaluació **que es fa al final del procés docent**, amb la contingència del 5,4 anunciada en l'apartat c).

En cap cas es podrà recuperar l'activitat avaluada **durant** el procés docent. L'estudiant mantindrà la qualificació obtinguda durant el curs.

6. Continguts de l'assignatura

a) Programa teòric de l'assignatura

1. Marc conceptual i històric de la Bioètica (S. Arribas)
2. Principis fonamentals de la bioètica (S. Arribas)
3. Relacions entre professionals de la salut i els malalts (M. Farré)
4. Origen de la vida (A. Veiga)
5. Avortament, reproducció i contracepció (M. Farré)
6. Final de la vida (J. Mir)
7. Recerca en animals (J.E. Baños)
8. Recerca en humans (M. Farré)
9. Decisions davant casos especials I (menors, vagues de fam, objecció tractament) (J. Mir)
10. Decisions davant casos especials II (transplantament, teràpia gènica) (M. Farré)
11. Bones pràctiques científiques (J. Camí)
12. Economia i salut (M. Farré)
13. Placebo (M. Farré)
14. Ètica en l'activitat docent: estudiants i professors (J. Pérez)

b) Seminaris

1. Presentació de casos bioètics
2. Experimentació amb animals
3. Elaboració de l'escrit de reflexió sobre el cas del primer seminari (no presencial)
4. Consentiment informat
5. Investigació genètica i els biobancs

c) Pel·lícules de cinema per a les sessions de pràctiques

1. Relació professional entre sanitari i malalt: ***El doctor*** (Randa Haines, 1991)
2. Final de la Vida: ***Mar Adentro*** (Alejandro Amenábar, 2004)
3. Bones pràctiques científiques: ***Al cruzar el límite*** (Michael Apted, 1996)

7. Contacte amb el professorat

Sonia Arribas (sonia.arribas@upf.edu)

Jordi Pérez (jordi.perez@upf.edu)

Magí Farré (Mfarre@imim.es)

8. Bibliografia recomanada

1. Beauchamp, T.L.; Childress, J.F. Principles of Biomedical Ethics. 5th ed. Oxford: Oxford University Press, 2001 (Principios de Ética Biomédica, 4ª ed. Barcelona: Massons, 1999).
2. Steinbock, B. The Oxford Handbook of Bioethics. Oxford: Oxford University Press, 2007.
3. Arras, J.D.; Steinbock, B. Ethical Issues in Modern Medicine, 5th ed. Mountain View, CA: Mayfield Publishing Company, 1999